

26 nov 2019 -13:33

Gevangenen: de federale Ombudsman vraagt de onmiddellijke stopzetting van systematische naaktfouilleringen

Alle Belgische gevangenen doen systematische naaktfouilleringen, hoewel die bij wet verboden zijn. Deze fouilleringen verlopen niet altijd in de optimale omstandigheden en zouden in bepaalde gevallen kunnen vermeden worden. Dit zijn de resultaten van een onderzoeksrapport dat de federale Ombudsman vandaag aan het Parlement overhandigt.

De federale Ombudsman ontving sinds enkele jaren klachten van gedetineerden over de manier waarop naaktfouilleringen gebeuren. Omdat ze de menselijke waardigheid aantasten en ook zo door de gedetineerden worden ervaren, leiden naaktfouilleringen tot spanningen binnen de gevangenen. De federale Ombudsman heeft de praktijken van naaktfouilleringen onderzocht en publiceert vandaag zijn onderzoeksrapport.

Dit rapport werd overhandigd aan het directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen, aan de minister van Justitie en aan het federaal Parlement. Het bevat 37 aanbevelingen, waaronder de onmiddellijke stopzetting van systematische naaktfouilleringen. Het directoraat-generaal Penitentiaire Inrichtingen geeft aan deze aanbevelingen te willen opnemen in zijn nieuw veiligheidsbeleid. De Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen, de onafhankelijke instelling voor de controle op de gevangenen, heeft zich geëngageerd dit mee op te volgen.

1. Systematische naaktfouilleringen stopzetten

De federale Ombudsman heeft vastgesteld dat systematische naaktfouilleringen nog altijd in alle gevangenen gebeuren, hoewel die bij wet verboden zijn. Gevangenen maken niet altijd de afweging of deze fouilleringen echt nodig zijn en ze houden er evenmin rekening mee of het profiel van de gedetineerde een risico inhoudt of niet. In sommige gevangenen moeten gedetineerden die er werken meerdere keren per dag een naaktfouillering ondergaan, wat als bijzonder vernederend en soms als ondraaglijk wordt ervaren.

2. De naaktfouilleringen op het terrein beter omkaderen

De regelgeving inzake naaktfouilleringen voorziet een aantal garanties om misbruiken te voorkomen, maar deze worden al te vaak omzeild. Het onderzoek toont aan dat heel wat naaktfouilleringen gebeuren zonder voorafgaande toestemming. De gevangenisdirectie ondertekent de beslissing dan achteraf, voor de vorm. De overgrote meerderheid van de beslissingen worden op stereotiepe wijze gemotiveerd en vermelden geen concrete redenen die de naaktfouillering rechtvaardigen. Er zijn aanzienlijke verschillen in praktijken tussen de gevangenen, wat een risico van misbruik inhoudt en bij de gedetineerde een gevoel van willekeur voedt. Het onderzoek heeft niettemin ook goede praktijken aan het licht gebracht die deze risico's kunnen beperken en die een beter evenwicht verzekeren tussen veiligheid in de gevangenen en de waardigheid van gedetineerden.

3. Maatregel van laatste instantie en volgens de juiste methode

De gevangenen maken niet altijd de afweging of een naaktfouillering noodzakelijk is en in verhouding staat tot het veiligheidsrisico. Sommige fouilleringen zouden zeker vermeden kunnen worden. In het

algemeen wordt de methode van naaktfouillering niet correct toegepast. Sommige gevangenen gebruiken nog steeds methoden die zijn afgeschaft omdat ze te vernederend zijn. Deze praktijken verhogen het risico op onterende behandelingen van gevangenen.

Guido Herman, federaal ombudsman: *“Wij vragen dat alle gevangenen de systematische naaktfouilleringen onmiddellijk stopzetten. Gevangenen moeten, voor elke naaktfouillering, de afweging maken of deze wel noodzakelijk is, rekening houdend met het profiel van de gevangene. Een persoon naakt zetten voor een inspectie moet absoluut uitzonderlijk zijn. Wij vragen oplossingen voor de vastgestelde problemen om uiteindelijk een beter evenwicht te verzekeren tussen de veiligheid in de gevangenen en de waardigheid van gedetineerden”.*

> [Lees de samenvatting van het verslag](#)

> [Lees het volledige verslag](#)

De federale Ombudsman
Leuvenseweg 48 bus 6
1000 Brussel
België
02 289 27 27
<http://www.federaalombudsman.be>

Herlinde Martens
Communicatie NL
+32 2 289 67 59
herlinde.martens@federaalombudsman.be

Pierre Charlot
Communicatie FR
0497 33 75 29
02 289 27 39
pierre.charlot@mediateurfederal.be